

Bruselj, 12. december 2023
(OR. en)

16547/23

FREMP 364
JAI 1636
AG 171
POLGEN 175

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi predsedstva = <i>Ocena letnega dialoga o pravni državi</i>

1. Med pripravo sklepov predsedstva z dne 18. novembra 2019 so se vse delegacije strinjale, da bodo letni dialog o pravni državi ponovno ocenile do konca leta 2023 in pri tem upoštevale pridobljene izkušnje.
2. Predsedstvo je 3. julija 2023 delegacijam poslalo vprašalnik. Svet za splošne zadeve je 10. julija in 19. septembra 2023 opravil predhodno izmenjavo mnenj. Predsedstvo je na podlagi prejetih prispevkov pripravilo osnutek sklepov, ki je bil ocenjen na ravni strokovnjakov.
3. Na sejah Coreperja 16. in 29. novembra 2023 ni bilo mogoče doseči soglasja o osnutku, ki je priložen dokumentu 14829/23.
4. Na seji Sveta za splošne zadeve 12. decembra 2023 po razpravah ni bilo doseženo soglasje glede sklepov o oceni letnega dialoga o pravni državi. Predsedstvo je kljub temu ugotovilo, da je besedilo, priloženo temu dopisu, podprlo oziroma mu ni nasprotovalo 25 delegacij.

OCENA LETNEGA DIALOGA O PRAVNI DRŽAVI

OB OPOZARJANJU, da od sprejetja sklepov Sveta Evropske unije in držav članic, ki so se sestale v okviru Sveta, z dne 16. decembra 2014¹ vse države članice v duhu lojalnega sodelovanja sodelujejo pri letnem dialogu o pravni državi v Svetu, saj so trdno zavezane krepitvi pravne države kot ene temeljnih vrednot Evropske unije;

OB OPOZARJANJU, da je sklepe predsedstva z dne 19. novembra 2019² podprlo 26 delegacij in da so se med pripravo teh sklepov vse delegacije strinjale, da bodo do konca leta 2023 ponovno ocenile dialog o pravni državi v okviru Sveta in pri tem upoštevale pridobljene izkušnje;

OB OPOZARJANJU, da je Svet za splošne zadeve, kot je navedeno v dopisu predsedstva delegacijam z dne 28. septembra 2020³, letni dialog o pravni državi zasnoval kot pregled stanja na politični ravni, v praksi pa strukturiral tako, da je v prvem semestru vsakega leta organizirano eno srečanje, ki je namenjeno zaporednim krogom analiz stanja za posamezne države na področju pravne države, vsakič v petih državah članicah, v drugem semestru vsakega leta pa dve srečanja: eno je namenjeno splošnemu stanju na področju pravne države v Uniji, drugo pa analizam za posamezne države, pri čemer se vedno upošteva letno poročilo Komisije o stanju pravne države. Svet za pravosodje in notranje zadeve je poleg tega opravil številne specifične tematske razprave o vprašanih pravne države –

1. Poudarjamo, da so sklepi Sveta Evropske unije in držav članic, ki so se sestale v okviru Sveta, o zagotavljanju spoštovanja načela pravne države iz leta 2014 še vedno veljavni.
2. Strinjamo se, da se je letni dialog Sveta o pravni državi izkazal za koristnega, saj je vzpostavil prostor za konstruktivne politične izmenjave med državami članicami ter izmenjavo najboljših praks in pridobljenih izkušenj.
3. Ponovno potrjujemo načela, navedena v sklepih iz leta 2014, zlasti objektivnost, nediskriminacijo in enako obravnavo vseh držav članic, ter nepristranski in na dokazih temelječ pristop, ki ne posega v načelo podeljenih pristojnosti in spoštovanje nacionalnih identitet držav članic, neločljivo povezanih z njihovimi temeljnimi političnimi in ustavnimi strukturami, vključno z regionalno in lokalno samoupravo, in njihovih ključnih državnih funkcij, med katere spadajo tudi zagotavljanje ozemeljske celovitosti države, vzdrževanje javnega reda in miru ter varovanje nacionalne varnosti, ter se zavezujemo, da jih bomo v duhu lojalnega sodelovanja še naprej podpirali.

¹ Dok. 17014/14.

²Dok. 14173/19.

³Dok. 11094/20.

4. Menimo, da se bo ta politični dialog še naprej razvijal v dopolnjevanju z vsemi institucijami EU in mednarodnimi organizacijami, pri čemer se bo izogibal podvajanju ter upošteval obstoječe instrumente in strokovno znanje na tem področju.
5. Ugotavljamo, da bo predsedstvo med celotno organizacijo in izvajanjem tega dialoga še naprej zagotavljalo, da se v celoti spoštujejo načela dialoga, navedena v odstavkih 3 in 4.
6. Poudarjamo, da sta sedanja vsebina in struktura tega političnega dialoga omogočili, da je močnejši, bolj usmerjen v rezultate in bolje strukturiran, njegova priprava pa je bolj sistematična. Dialog se je zahvaljujoč trenutni obliki, ki vključuje splošne razprave in razprave, namenjene posameznim državam, učinkovito okrepil z letnim pregledom stanja in ključnih dogodkov na področju pravne države. To omogoča celovito, pristno in interaktivno politično razpravo, ki je osredotočena na številna vprašanja v zvezi s stanjem pravne države v državah članicah in Uniji kot celoti.
7. Ugotavljamo, da sta sedanja vsebina in struktura dialoga sicer zadovoljivi, vendar bi bilo treba dialog nadalje izboljšati, da bi še bolje odražal zavezanost Sveta krepitvi pravne države ter na podlagi razprave in izmenjave najboljših praks in pridobljenih izkušenj na vključujoč in konstruktiven način prispeval k preprečevanju nastajajočih in obstoječih izzivov na področju pravne države.
8. Zavezuje se, da bomo še naprej organizirali splošno horizontalno razpravo v drugem semestru leta ter trikrat letno organizirali razprave za posamezne države, dve v prvem semestru in eno v drugem semestru, pri čemer bo vsaka razprava osredotočena na razmere v štirih državah članicah.
9. Zavezuje se, da bo ta dialog namenjen analizi vsaj naslednjih štirih stebrov pravne države, in sicer pravosodnega sistema, protikorupcijskega okvira, pluralnosti medijev in svobode medijev ter drugih institucionalnih vprašanj, povezanih s sistemom zavor in ravnovesij, kar pa ne bo posegalo v širši obseg tega dialoga v okviru Sveta za splošne zadeve.
10. Ugotavljamo, da bo ta dialog v praksi še naprej temeljil na letnem poročilu Komisije o stanju pravne države, kar bo ustvarilo sinergije med institucijami, ter da so priporočila vključena v poročilo, da bi se izpostavila specifična vprašanja, ki bi jim morale države članice nameniti dodatno pozornost.
11. Pozivamo Komisijo, naj še naprej zagotavlja tesno sodelovanje in dialog z državami članicami pri pripravi letnega poročila ter naj še naprej izboljšuje njegovo pripravo, pri tem pa upošteva načela, ki urejajo ta dialog.
12. Ugotavljamo, da bi lahko temu dialogu koristili tudi premisleki mednarodnih organizacij javnega prava, če jih je Komisija upoštevala v letnem poročilu o stanju pravne države, in da so to pomožni in dodatni ter hkrati dragoceni viri informacij, zlasti premisleki Sveta Evrope in njegovih organov, katerih vrednost so med drugim priznali Svet v sklepih z dne 30. januarja 2023⁴ ter Sodišče Evropske unije in Komisija⁵.

⁴Dok. 5422/23.

⁵Dok. 11217/19.

13. Strinjamo se, da bi lahko predsedstvo poleg organizacije tega dialoga razmislilo tudi o organizaciji pogostejših interaktivnih izmenjav, kot so seminarji o vprašanjih pravne države z ustreznimi deležniki, zlasti državljani, civilno družbo, poslanci, lokalnimi organi, akademskimi krogi, socialnimi partnerji in novinarji.
14. Priznavamo horizontalno vlogo in odgovornosti Sveta za splošne zadeve, ki vodi ta dialog, ter dopolnilno vlogo Sveta za pravosodje in notranje zadeve pri posebnih tematskih razpravah o vprašanjih, povezanih s pravno državo, ki spadajo v njegovo strokovno področje, v skladu z vključujočim pristopom in po potrebi ob upoštevanju razprav v okviru Sveta za splošne zadeve.
15. Menimo, da bi lahko v nadaljevanju tega dialoga v Svetu za splošne zadeve v okviru iste sestave Sveta organizirali razprave o enem ali več posebnih horizontalnih vprašanjih na področju pravne države, če bi bilo to ustrezno in potrebno.
16. Strinjamo se, da bodo vsa prihodnja predsedstva še naprej pozivala države članice k dialogu o pravni državi v okviru Sveta v zgoraj dogovorjeni obliki in z zgoraj dogovorjeno pogostostjo ter da bomo do konca leta 2027 izvedli novo oceno izkušenj, pridobljenih na podlagi tega dialoga.
